

IZPIT
IZ METODOLOGIJE DRUŽBOSLOVNEGA RAZISKOVANJA (FDV, dd-mm-yyyy)
A

Ime, priimek: _____ vpisna št.: !__!__!__!__!__! 1 - redni 2-
izredni 3 - difer.

I. PRI VSAKEM VPRAŠANJU SO PONUJENI ŠTIRJE ODGOVORI. PRAVILEN JE SAMO EN ODGOVOR. OBKROŽITE ČRKO

PRED ODGOVOROM, ZA KATEREGA MENITE, DA JE PRAVILEN. (vprašanja za 1 točko)

1. KAJ JE TEMELJNI CILJ IZKUSTVENIH ZNANOSTI?

a. izgraditev popolnega logičnega sistema	c. sistematično ustvarjanje izkustvene evidence
b. potrjevanje teorij z izkustvenimi podatki	d. pojasnitev pojavov v realnem svetu

2. KAJ OD NAŠTETEGA NI ZNAČILNOST ZNANSTVENEGA ZAKONA?

a. splošnost	c. konkretnost
b. abstraktnost	d. povezanost z realnostjo

3. NASTAJANJE TEORIJE NA PODLAGI LOGIČNEGA SKLEPANJA IZ POSTULATOV OZNAČUJEMO KOT...

a. dedukcija	c. intuicija
b. indukcija	d. empirizem

4. Z ZAHTEVO, DA JE TREBA DRUŽBENE POJAVE OPAZOVATI KOT STVARI JE *E. DURKHEIM* MISLIL...

a. da so družbeni pojavi fizični predmeti	c. da družbene pojave raziskujemo z eksperimentom
b. da so družbeni pojavi neodvisni od opazovalca	d. da so družbeni pojavi rezultat delovanja posameznikov

5. V OKVIRU POZITIVISTIČNE PARADIGME PROCES ZNANSTVENEGA SPOZNAVANJA...

a. izključuje teorijo	c. poteka brez stika z izkustvom
b. poteka vedno kot indukcija	d. povezuje dedukcijo in indukcijo

6. KATERI KONCEPT SPOZNAVANJA V DRUŽBOSLOVJU UTEMELJUJE *W. DILTHEY*, KO GOVORI, DA SE "DRUŽBENE POJAVE OPAZUJE OD ZNOTRAJ"?

a. razumevanje	c. vrednotenje
b. pojasnjevanje	d. opisovanje

7. RAZISKOVALEC, KI HOČE BITI OBJEKTIVEN...

a. mora iz raziskovanja izločiti vse vrednote	c. se mora omejiti na pojavnost
b. mora zagotoviti preverljivost	d. ne sme posegati v raziskovano okolje

8. V RAZISKOVALNEM PROCESU PREHOD OD TEORIJE K MERJENJU REALNIH POJAVOV IMENUJEMO...

a. konceptualizacija	c. operacionalizacija
b. dimenzioniranje	d. interpretacija

9. HIPOTEZE MORAJO BITI...

a. vrednotno nevtralne	c. preverljive
b. resnične	d. abstraktne

10. KOLIKO SPREMENLJIVK MORA VSEBOVATI HIPOTEZA Z VZROČNO VSEBINO...

a. najmanj dve	c. več kot dve
b. natanko eno	d. natančno tri

11. KAKO TUDI IMENUJEMO SPREMENLJIVKO, S KTERO V VZROČNO-POSLEDIČNEM ODNOSU POJASNJUJEMO DRUGO SPREMENLJIVKO?

a. odvisna spremenljivka	c. manifestna spremenljivka
b. teoretska spremenljivka	d. neodvisna spremenljivka

12. KO GOVORIMO O TEM, KAKO INDIKATOR PREDSTAVLJA SPREMENLJIVKO, MISLIMO NA...

a. problem objektivnosti	c. problem veljavnosti
b. problem konceptualizacije	d. problem indukcije
-

-
13. ČE REZULTATI VEČKRATNEGA MERJENJA VISOKO KORELIRAJO POTEM JE MERSKI INSTRUMENT,...
- a. natančen
 - b. preverljiv
 - c. veljaven
 - d. zanesljiv
-
14. LESTVICE, KI SO SESTAVLJENE IZ VEČJEGA ŠTEVILA VPRAŠANJ ("ITEM-ov")...
- a. povečujejo možnost napak
 - b. povečujejo pristranost
 - c. zmanjšujejo pristranost
 - d. zmanjšujejo zanesljivost
-
15. KATERO NAJVIŠJO RAVEN MERJENJA LAHKO DOSEŽEMO Z LESTVICAMI ZA MERJENJE STALIŠČ?
- a. intervalno
 - b. nominalno
 - c. razmernostno
 - d. ordinalno
-
16. KAKŠEN NAČIN ZBIRANJA PODATKOV UPORABLJAMO V OKVIRU ANKETE?
- a. opazovanje z udeležbo
 - b. skupinski razgovor
 - c. nestandardiziran intervju
 - d. visoko standardizirano spraševanje
-
17. KATERI ELEMENT ANKETE JE POVEZAN Z MOŽNOSTJO POSPLOŠEVANJA REZULTATOV?
- a. standardizacija vseh postopkov
 - b. vzorčenje
 - c. vnaprej pripravljen vprašalnik
 - d. veliko število anketiranih
-
18. S POMOČJO KONTINGENČNE TABELE SMO UGOTOVILI ZVEZO MED DVEMA SPREMENLJIVKAMA. KATERI PODATEK JE NAJBOLJ PRIMEREN ZA VSEBINSKI OPIS TE ZVEZE (PRIKAZ ZNAČAJA ZVEZE)?
- a. robne frekvence
 - b. signifikanca za hi kvadrat
 - c. deleži v poljih tabele
 - d. absolutne frekvence v tabeli
-
19. KAKŠNE SO DELNE (PARCIALNE) KORELACIJE, KO V PRIMERU ANALIZE TRIDIMENZIONALNE TABELE GOVORIMO O SITUACIJI *INTERVENČE*?
- a. vse večje kot prvotna korelacija
 - b. vse enake kot prvotna korelacija
 - c. vsaj ena večja od nič
 - d. vse nič ali blizu nič
-
20. KAKO LAHKO IZ "*NEEKSPERIMENTALNIH*" PODATKOV SKLEPAMO O VZROČNI ZVEZI MED POJAVI?
- a. na podlagi teorije
 - b. ne moremo sklepati
 - c. na podlagi intuicije
 - d. na podlagi prakse
-
21. KAKO SE RAZLIKUJETA EKSPERIMENTALNA IN KONTROLNA SKUPINA V OKVIRU *DVOSKUPINSKEGA* EKSPERIMENTALNEGA NAČRTA?
- a. glede poteka merjenja odvisne spremenljivke
 - b. v velikosti
 - c. v načinu izbora
 - d. glede na manipulacijo z neodvisno spremenljivko
-
22. PANELNA RAZISKAVA JE PODOBNA EKSPERIMENTU PO TEM, DA...
- a. poteka v laboratoriju
 - b. zbiramo podatke z anketo
 - c. razkriva vzročne zveze
 - d. izvajamo več meritev na isti skupini
-
23. ENA OD PREDNOSTI RAZISKA VE V OBLIKI *SEKUNDARNE ANALIZE* JE...
- a. ustrezna operacionalizacija
 - b. dejstvo, da ni treba zbirati podatkov
 - c. obstoj ustreznih definicije konceptov
 - d. popoln nadzor nad zbiranjem podatkov
-
24. KADAR JE V OKVIRU *PRIMERJALNEGA RAZISKOVANJA* DAN *POUDAREK NA ENOTI PRIMERJAVE*, NAS ZANIMA PREDVSEM...
- a. vzročnost oz. povezanost med pojavi
 - b. splošna zakonitost
 - c. različnost in podobnost
 - d. potrditev teorije
-
25. KAJ JE BISTVENA METODA ZBIRANJA PODATKOV V OKVIRU *KVALITATIVNEGA RAZISKOVANJA*?
- a. anketa
 - b. "čisto" opazovanje
 - c. opazovanje z udeležbo
 - d. spraševanje
-
26. KAJ TUDI OZNAČUJE POJEM "*DEOBJEKTIVIZACIJA*" V OKVIRU *AKCIJSKEGA RAZISKOVANJA*?
- a. zavestno pristranost raziskovalca
 - b. izgubo objekta raziskovanja
 - c. tezo, da objektivnost ni potrebna
 - d. uporabnost raziskovalnih rezultatov
-

II. ODGOVORE VPIŠITE NA ČRTO ALI V PRAZEN PROSTOR. (vprašanja za 3 točke)

27.	KAJ OBSEGA ZNANOST V SVOJI SPOZNAVNO-TEORETSKI DIMENZIJI?

28.	NA KRATKO PRIKAŽITE <i>KLASIČNI KONCEPT ZNANSTVENE POJASNITVE!</i>

29.	ZAKAJ V DRUŽBOSLOVJU UPORABLJAMO SESTAVLJENE MERSKE LESTVICE?

30.	NAVEDITE MOŽNE METODE OCENJEVANJA ZANESLJIVOSTI MERJENJA!

31.	NAVEDITE NEKAJ VIROV NAPAK PRI ANKETI, KI SO POVEZANE S PROBLEMATIKO VZORCA!

32.	PRIKAŽITE DVE KLJUČNI ZAHTEVI, KI SE NANAŠATA NA ZAGOTAVLJANJE OBJEKTIVNOSTI, VELJAVNOSTI IN ZANESLJIVOSTI V OKVIRU <i>KVALITATIVNEGA TERENSKEGA RAZISKOVANJA!</i>

III. VPRAŠANJE ZA 6 TOČK

33. RAZISKOVALI SMO VPLIV **IZOBRAZBE** IN **BIVALNEGA OKOLJA** (TIP NASELJA) NA **VERNOST** ANKETIRANCEV. PRI TEM SMO PRIPRAVILI SPODNJI DVE TABELI: DVODIMENZIONALNO IN TRIDIMENZIONALNO (Z ABSOLUTNIMI FREKVENCAMI IN DELEŽI PO STOLPCIH). OPIŠITE NAJBOLJ SMISELN MODEL POVEZANOSTI IN NA KRATKO (VSEBINSKO) INTERPRETIRAJTE REZULTATE TABELARNE ANALIZE!

	do poklic- ne šole	srednja ali več	Σ
verni	900 75%	400 50%	1300 65%
niso verni	300 25%	400 50%	700 35%
	1200	800	2000

	MESTO			VAS		
	do po- klicne	srednja ali več	Σ	do po- klicne	srednja ali več	Σ
verni	300 75%	250 42%	550 55%	verni 600 75%	150 75%	750 75%
niso verni	100 25%	350 58%	450 45%	niso verni 200 25%	50 25%	250 25%
	400	600	1000	800	200	1000